

Vážení přátelé muzea,

rok 2018 se pomalu stává minulostí. Hojnou účastí na pravidelných akcích našeho muzea nám dáváte najevo, že naše práce má smysl. Vaše přízeň nás velmi těší a motivuje do další činnosti. V příštím roce se proto můžete těšit na Vaše oblíbené akce s novým a lákavým programem, řadu poučných i zábavných přednášek a spoustu vzdělávacích i milých výstav. Výstavní sezóně bude dominovat zejména dílo jednoho z nejznámějších českých kreslířů a ilustrátorů, jehož jméno si zatím necháme pro sebe. Pozadu nezůstane ani naše třebízská pobočka, kde vyrostе zbrusu nová stálá expozice. Rozhodně je na co se těšit! Celý kolektiv pracovníků Vlastivědného muzea Vám přeje pokojné vánoční svátky a úspěšný vstup do nového roku. Tak hurá do něj!

I. Ve výstavní síni v prvním patře je možné navštívit Pohledy z bojiště - **1. světová válka ve fotografii a korespondenci ze Slánska.**

Výstava byla otevřena k 100. výročí konce 1. světové války a vzniku samostatného Československa ve spolupráci s regionálními sběrateli a odborné pomoci **Vojenského historického ústavu.**

Bude otevřena do 24. února 2019.

II. V galerii muzea doporučujeme shlédnout výpravnou výstavu **Anděl Páně zlámal sáně (a my je opravili), která potěší zejména děti. Expozice je věnována zimním sportům a radovánkám s ukázkami dobových sportovních potřeb a vybavení.** Hlavní pozornost si ovšem zaslouží krásné panské saně, které byly v letošním roce odborně restaurovány a jejichž příběhu

jsme Vás informovali v minulém vydání zpravodaje. Právě zde, na vánoční výstavě, jsou saně poprvé představeny veřejnosti a rozhodně stojí za to! Zimní atmosféru dotváří několik dobových snímků zasněžených známých i méně známých slánských míst. Výstava je určena pro děti, rodiče i prarodiče a všechny milovníky sněhu. V muzeu totiž, na rozdíl od venku, padá!

III. V kapli Zasnoubení Panny Marie je v průběhu měsíce organizováno několik koncertů.

V sobotu **1. prosince v 19:30** proběhne **Vánoční koncert Simony Klímové**. Hostem zpěvačky bude kapela Bob a bobci.

V neděli **2. prosince v 18 hodin** se v kapli uskuteční koncert učitele hudby slánské ZUŠ **Jaroslava Pelikána**.

Ve středu **5. prosince v 19 hodin** kaplí zazní koncert Kruhu přátel hudby - **Lidové Vánoce v českých a moravských vesnicích**. Účinkují: **doc. Miloš Černý - housle, dudy, zpěv; Eva Šašínková – kontrabas, zpěv a Michal Horský - cimbál**. Koncert je provázen vyprávěním o dobových zvycích, vánočních písních a koledách od regionů Chodska až po Jihomoravské vesnice.

V úterý **11. prosince v 18 hodin** bude v kapli slavnostně zakončen 7. ročník festivalu **Varhany znějící 2018 – Slaný a Velvary & Zlatníky a Psáry**.

Na čtvrtek **13. prosince v 17 hodin** připravili **Vánoční koncert** žáci slánské ZUŠ.

V pátek **14. prosince ve 20 hodin** proběhne poslední vystoupení letošní sezóny Jazz Clubu - **Tom Vybíral Trio na vánočním jazzovém večeru**. Trio ve složení **Tomáš Vybíral – bicí, František Krτίčka – piano, vibrafon, Ondřej Štajnroch – basa** vystoupí s vlastními skladbami. Hostem koncertu bude zpěvačka **Zuzana Dumková**.

V sobotu **15. prosince v 16 a 18 hodin** proběhnou dva **Vánoční koncerty** sdružení **Consortium Camerale Slanense**, na kterém vystoupí společně s kladenským souborem **Sluníčko** a **Flauti Vivace**.

V pátek **21. prosince v 17:30 hodin** zakončí letošní sérii vánočních vystoupení **Vánoční koncert** studentů slánského gymnázia pro rodiče, učitele a přátele hudby. Vystoupí zde hudební tělesa slánského gymnázia, školní pěvecký sbor **Achach** a studentský komorní orchestr **Ensemble Academia**. Zazní české i světové koledy v originálním podání a další zajímavé skladby. Orchester a sbor řídí Matěj Bartoň. Vstupné dobrovolné.

IV. Slaný v dědičném poddanství Martiniců

Po prvním pokusu vymanit se postavení (1627) směřovali Slánští přímo císaři Ferdinandovi II. při jeho roku 1635 s tím, že se jim jistě povede královské komory než pod jhem. Jaroslav Bořita se o tomto kroku poddaných brzy dozvěděl, značně se zvýšením odváděných dávek z města.

z poddanského svou další prosbu návštěvě Prahy lépe pod správou Martinicovým svých zástavních rozhněval a opáčil

Dalšího roku se na základě fámy slánští měšťané rozhodli opět intervenovat proti Martinicovi, tentokrát hodlali využít vlivu některé z osob v císařově blízkosti. Zřejmě kvůli prohlédnutí těchto snah začal šlechtic v roce 1638 jednat s císařem o odkupu města do dědičné držby. Zjevně nešlo o ušlechtilé snahy, ale vrchol Martinicovy nedůvěřivosti a chtivosti bez prozíravého plánování dalšího hospodářského vývoje města. Hrabě současně Slánským zakázal písemný kontakt s vládcem. Konšelé reagovali vysláním dvou zástupců města k audienci u císaře, kde své prosby přednesli osobně.

Vítězem se stal však Jaroslav Bořita z Martinic, který koupil Slaný do plnoprávného držení k 31. srpnu 1638, a to nejen pro sebe, ale i své dědice. Hrabě získal veškerý movitý a nemovitý majetek města, veškeré příslušné poplužní dvory, ovčiny, rybníky a městskou cihelnu. Okázalý akt pokoření bývalého královského města byl završen nuceným přechodem měšťanů z radnice, tradičního místa městské správy do panského (martinického domu) - dnes čp. 1 na náměstí, tedy místa nově nadřazené městské vrchnosti. Slánští současně ztratili status měšťanů, přísahali věrnost Martinicům a přijímali poddanství, což stvrdili podáním ruky Zachariáši Vejdrovi z Bezděkova. Naplnily se tak nejhorší obavy Slánských o úplnou ztrátu svých někdejších výsad a do značné míry svobodného postavení.

Krásné vánoční svátky a úspěšné vykročení do roku 2019

Vám přeje

Mgr. Jan Čečrdle, ředitel

www.muzeum.slansko.cz